

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh și Nicolae Craiu,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Popescu Petru în numele inculpaților, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2020, în cauza penală, în privința lui

Grejdieru Valentin XXXXX, născut la XXXX;

Popovici Eugeniu XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 05.12.2017 până la 30.11.2017;

Instanța de apel de la 10.01.2018 până la 18.03.2020;

Instanța de recurs de la 12.06.2020 până la 17.11.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul XXXXX din 30.11.2017, procesul penal în privința lui Grejdieru Valentin și Popovici Eugeniu învinuiți de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal a fost încetat în baza art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta comisă constituie o contravenție prevăzută de art. 313 Cod contravențional.

Au fost liberați conform art. 30 Cod contravențional de răspundere contravențională, în legătură cu expirarea termenului prescripției răspunderii contravenționale.

Inculpatul Popovici Eugeniu a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal , pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

A fost achitat inculpatul Grejdieru Valentin de sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. (a) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Măsura preventivă aplicată în privința lui Grejdieru Valentin și Popovici Eugeniu - obligarea de a nu părăsi localitatea, s-a dispus a se menține până la intrarea sentinței în vigoare.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, prima instanță a constatat că, Grejdieru Valentin deținând funcția de ofițer de investigații al Biroului crime grave al Serviciului poliției criminale al Secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de Poliție XXXXX, numit în această funcție prin Ordinul Șefului IGP MAI, Ion Bodrug, nr. 641 ef, din 17.10.2014, și fiind astfel, conform prevederile art. 123 alin.(2) din Codul penal, o persoană publică, având gradul special de locotenent major de poliție, fiind abilitat prin lege cu atribuții de serviciu ca *„desfășurarea exclusivă a activității sale în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, respectării secretului de stat și al altor informații oficiale cu accesibilitate limitată”*, atribuție prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, *„desfășurarea activității profesionale în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: a) să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; b) să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției”*, atribuție prevăzută de art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, *„efectuarea percheziției doar în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală și numai cu autorizația judecătorului de instrucție”*, atribuție prevăzută de art. 125 alin. (3) din Cod de procedură penală, *”întocmirea unui proces-verbal potrivit dispozițiilor art.260 și 261 la efectuarea percheziției sau ridicării de obiecte și documente”*, atribuție prevăzută de art. 131 alin. (1) Cod de procedură penală, *„citarea minorului în vârstă de până la 16 ani prin intermediul părinților sau al tutorelui, cu excepția cazului în care acest lucru nu este posibil”*, atribuție prevăzută de art. 236 alin. (2¹) din Cod de procedură penală, la data de 26 ianuarie 2016, aproximativ la ora 09.30, prezentându-se la domiciliul minorei XXXXX, situat în XXXXXX, urmărind scopul depistării bunurilor sustrase care figurau în cauza penală nr. 2015220036, intenționat, depășind în mod vădit atribuțiile sale acordate prin lege, a intrat în locuința nominalizată, fără a avea acordul atât scris, cât și verbal a lui Vladov Lilia, mama minorei, care în acel timp se afla în domiciliu respectiv, unde neavând permisiunea proprietarului și neavând emisă o ordonanță a organului de urmărire penală în acest sens sau o încheiere a judecătorului de instrucție, fără a întocmi careva acte procesuale (proces verbal de percheziție), cerându-i asistență

minorei XXXX, a percheziționat interiorul apartamentului vizat, acțiune care, prejudiciind imaginea poliției ca organ de drept a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor publice precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale cet. Vladov Lilia, în special a dreptului la inviolabilitatea domiciliului garantat de prevederile art. 29 din Constituția Republicii Moldova.

Ulterior, după percheziționarea domiciliului cet. Vladov Lilia, Grejdieru Valentin, acționând cu aceeași intenție unică, depășind în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, fără a respecta procedura de citare legală a minorilor și fără a solicita ca acestea să fie însoțite de un părinte, le-a cerut minorelor XXXXX XXXXX, de a-l însoți la Inspectoratul de Poliție XXXXX, în vederea audierii acestora pe marginea cauzei penale nr. 2015220036. După care, prin intermediul automobilului personal de model Volvo XC 90, cu numărul de înmatriculare XXXXX, în lipsa unui părinte, le-a escortat la sediul Inspectoratul de Poliție XXXXX în biroul său de serviciu, unde, lui XXXXX ilegal i-a fost ridicat buletinul de identitate și telefonul mobil, acțiuni care nu au fost documentate din punct de vedere procesual, prejudiciind astfel imaginea poliției ca organ de drept, care a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor publice precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale minorei XXXXX, în special a dreptului la libertate și siguranță personală garantat de prevederile art. 25 din Constituția Republicii și a dreptului la proprietate garantat de prevederile art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

Tot, Grejdieru Valentin, deținând funcția de ofițer de investigații al Biroului crime grave al Serviciului poliției criminale al Secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de Poliție XXXXX, numit în această funcție prin Ordinul Șefului IGP MAI, Ion Bodrug, nr. 641 ef, din 17.10.2014, și fiind astfel, conform prevederile art. 123 alin. (1) din Codul penal, o persoană publică, având prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice în care activează, contrar prevederilor art. 3 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997; articolul 24 alin.(2) al Constituției Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; încălcând grav prevederile Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 „*cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului*” și anume: art. 4 alin. (2) care stipulează, că poliția nu aplică, nu încurajează și nu tolerează tortura, tratamentul inuman sau degradant; pct.15 lit. f), g) m) și n) precum și pct.16 lit. a) și b) din Codul de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.481 din 10 mai 2006, prin care colaboratorul de poliție este obligat să vegheze întotdeauna la spiritul drepturilor fundamentale ale fiecăruia; să acționeze cu integritate și respect față de populație, ținând cont în mod special de situația indivizilor care fac parte din grupuri

vulnerabile; să respecte principiul prezumției nevinovăției, asigurând persoanei dreptul de a fi informat în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege, despre bănuielile formulate împotriva sa și despre dreptul său la apărare; să nu aplice, să nu încurajeze sau să nu tolereze acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, a întreprins acțiuni care reprezintă tratament inuman și degradant în privința unei persoane minore, provocându-i suferințe psihice în următoarele circumstanțe:

Tot, Grejdieru Valentin, a mai fost învinuit de către procuror în aceea că, la data de 26 ianuarie 2016, aflându-se în incinta biroului de serviciu în sediul Inspectoratului de Poliție XXXXX, știind cu bună știință că XXXXX este o persoană minoră, urmărind scopul obținerii unor informații și mărturisiri de la aceasta privind comiterea unui furt de către prietenul ei Neaga Victor, investigat în cadrul cauzei penale nr.2015220036, a amenințat-o cu privarea ei de libertate pe un termen de 72 de ore, iar ulterior pe un termen de 30 de zile, în cazul în care numita nu va depune mărturii asupra acțiunilor lui Neagu Victor, acțiuni intenționate manifestate prin presiuni psihice care, reieșind din caracterul și intensitatea lor, de particularitățile individuale, în special vârsta și sexul persoanei asupra căreia au fost îndreptate, i-au provocat minorei XXXXX suferințe psihice, exprimate conform actului de expertiză psihiatrico-legală nr. 231a-2016, din 10 mai 2016, prin intimidare și frustrare, frică de siguranța ei în viitorul apropiat.

Popovici Eugeniu, activând în calitate de ofițer de urmărire penală al Secției de urmărire penală XXXXX, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr.414 ef. din 19 iunie 2015, a șefului adjunct al IGP al MAI, Gheorghe Cavaliuc, fiind persoană publică, având potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului calitatea de funcționar public cu statut special, intenționat, fiind abilitat prin lege cu atribuții de serviciu ca „efectuarea legală și la timp a urmăririi penale pe proprie răspundere”, atribuție prevăzută de art. 57 alin. (2) pct. 3) din Cod de procedură penală, „citarea și audierea persoanei în calitate de bănuț, parte vătămată, martor”, atribuție prevăzută de art. 57 alin. (2) pct. 5) din Cod de procedură penală, „audierea martorului minor cu participarea reprezentantului legal al martorului precum și, după caz, reprezentantul lui conform prevederilor art. 91 și 92” , atribuție prevăzută de art. 481 alin. (3) din Cod de procedură penală, la data de 26 ianuarie în perioada de timp de la orele 14.00 - până la orele 14.30, efectuând acțiuni de urmărire penală în cadrul cauzei penale nr.2016220036 avute în gestiunea sa, aflându-se în biroul său de serviciu, amplasat în incinta Inspectoratului de poliție XXXXX, fiindu-i prezentată pentru audiere în calitate de martor XXXXX, stabilind cu certitudine faptul, că martora nominalizată este minoră, având vârsta de 17 ani, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu acordate lui prin lege, a audiat-o pe minora XXXXX în

calitate de martor, fără a-i asigura în timpul interogatoriului prezența unui reprezentat legal și a unui pedagog (psiholog), cauzând astfel daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale minorei XXXXX în special a dreptului la libertate și siguranță personală garantat de prevederile art. 25 din Constituția Republicii Moldova și art. 28 din Legea privind drepturile copilului.

Tot el, a mai fost învinuit de către procuror în aceea că, activând în calitate de ofițer de urmărire penală al Secției de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție XXXXX, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr.414 ef din 19 iunie 2015 a șefului adjunct al IGP al MAI, Cavaliuc Gheorghe, fiind persoană publică, având potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului calitatea de funcționar public cu statut special, aflându-se în biroul său de serviciu, amplasat în incinta Inspectoratului de poliție XXXXX, intenționat, urmărind interesul personal, exprimat la general, în consolidarea imaginii sale de profesionist în ochii superiorilor săi, care își îndeplinește la timp și întocmai atribuțiile de serviciu ce îi revin potrivit funcției deținute, iar în special pentru a da un aspect legal procesului-verbal de audiere al martorului minor XXXXX și nemijlocit acțiunii de urmărire penală nominalizate, la data de 26 ianuarie 2016, în perioada de timp 14.00 - 14.30, în cadrul exercitării urmăririi penale în cauza penală nr.2016220036 dispuse lui în procedură, în timpul întocmirii procesului verbal de audiere al martorului minor XXXXX, care reprezintă prin sine un document oficial și prin care s-au consemnat rezultatele acestei acțiuni de urmărire penală, a înscris în conținutul acestui proces-verbal date vădit false, introducând în textul acestui document mențiunea falsă despre participarea la audierea martorului minor XXXXX, a asistentului social Lupașco Olga în calitate de reprezentant legal al martorului minor.

Ulterior, continuându-și acțiunile sale infracționale, în vederea realizării intenției propuse de a falsifica procesul-verbal de audiere al martorului minor XXXXX, la data de 28 ianuarie 2016, comunicându-i asistentului social Lupașco Olga că este necesar de a semna procesul-verbal de audiere a martorului minor XXXXX i-a prezentat și a solicitat semnarea procesului-verbal de audiere al martorului minor XXXXX, prin ce, în mod eronat a confirmat participarea acesteia la audiere în calitate de reprezentat legal al martorului minor XXXXX, ca rezultat falsificând acest act procedural.

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Grejdieru Valentin să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și să-i aplice o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de - 2 ani, cu executarea pedepsei în

penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele MAI, pe un termen de 2 ani. Totodată, inculpatul Grejdieru Valentin să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a) Cod penal și să-i aplice o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de - 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele MAI pe un termen de 10 ani, aplicând art. 84 Cod penal, prin cumularea totală a pedepselor aplicate, stabilindu-i o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de - 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele MAI pe un termen de 12 ani. Inculpatul Popovici Eugeniu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și să-i aplice o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale în expresie bănească 14 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele MAI, pe un termen de 2 ani, totodată, inculpatul Popovici Eugeniu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 332 alin. (1) Cod penal și să-i aplice o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale în expresie bănească 18 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele MAI pe un termen de 4 ani, iar aplicând art. 84 Cod penal, prin cumularea parțială a pedepselor aplicate, stabilindu-i o pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 1 500 unități convenționale, în expresie bănească ce constituie 30 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani, ce ține de corpul delict un CD, cu înregistrări video, care se păstrează la materialele darului penal, de a le păstra la materialele cauzei penale.

În motivarea apelului a remarcat, că instanța de fond în mare parte a pus la baza sentinței concluziile și opiniile expuse în „Tratatul de drept penal” a lui Brînză Sergiu și Stati Vitalie, acestea practic fiind copiate integral din acest tratat, fapt pe care acuzarea îl consideră inacceptabil, atâta timp cât acest tratat nu este o lege.

A menționat și faptul, că inculpații Grejdieru Valentin și Popovici Eugeniu își continuă activitatea zi de zi în organele MAI, chiar dacă în rezultatul acțiunilor lor total ilegale, au avut de suferit mai multe persoane.

La fel, instanța prin sentința sa, nu s-a expus asupra corpului delict - un CD, cu înregistrări video, care se păstrează la materialele dosarului penal, cu privire la care acuzatorul de stat a solicitat de a fi păstrat la materialele cauzei penale.

A concluzionat, că reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei și modul cum au acționat inculpații și personalitatea lor, sentința este una ilegală și pasibilă casării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2020, apelul declarat de către procuror a fost admis, casată total sentința cu pronunțarea

unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

„Încetează procesul penal în privința lui Popovici Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Popovici Eugeniu se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi a-i stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalentă cu 8 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 2 ani.

Conform art. 64 alin. (3¹) Cod penal, Popovici Eugeniu este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârrea devine executorie. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Grejdiu Valentin se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi a-i stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalentă cu 8 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 2 ani.

Grejdiu Valentin se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a) Cod penal și în baza acestei legi a-i stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, echivalentă cu 16 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate a-i stabili inculpatului Grejdiu Valentin pedeapsa definitivă sub formă de amendă 900 unități convenționale echivalentul a 18 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani și 6 luni.

Corpul delict un CD cu înregistrări video, a le păstra la materialele cauzei penale.

4.1. Instanța de apel analizând materialele cauzei a menționat că, soluția instanței de fond ce ține de achitarea inculpatului Popovici Eugeniu în baza art. 332 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii este una pripită din următoarele considerente.

Astfel, instanța de apel ținând cont de cumulul de probe administrate în respectiva cauză penală a conchis că, inculpatul Popovici Eugeniu a comis infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, în următoarele circumstanțe.

Popovici Eugeniu, activând în calitate de ofițer de urmărire penală al Secției de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție XXXXX, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr.414 ef din 19 iunie 2015 a șefului adjunct al IGP al MAI, Cavcaliuc

Gheorghe, fiind persoană publică, având potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului calitatea de funcționar public cu statut special, aflându-se în biroul său de serviciu, amplasat în incinta Inspectoratului de poliție XXXXX, intenționat, urmărind interesul personal, exprimat la general, în consolidarea imaginii sale de profesionist în ochii superiorilor săi, care își îndeplinește la timp și întocmai atribuțiile de serviciu ce îi revin potrivit funcției deținute, iar în special pentru a da un aspect legal procesului-verbal de audiere al martorului minor XXXXX și nemijlocit acțiunii de urmărire penală nominalizate, la data de 26 ianuarie 2016, în perioada de timp 14.00 - 14.30, în cadrul exercitării urmăririi penale în cauza penală nr.2016220036 dispuse lui în procedură, în timpul întocmirii procesului verbal de audiere al martorului minor XXXXX, care reprezintă prin sine un document oficial și prin care s-au consemnat rezultatele acestei acțiuni de urmărire penală, a înscris în conținutul acestui proces-verbal date vădit false, introducând în textul acestui document mențiunea falsă despre participarea la audierea martorului minor XXXXX, a asistentului social Lupașco Olga în calitate de reprezentant legal al martorului minor.

Ulterior, continuându-și acțiunile sale infracționale, în vederea realizării intenției propuse de a falsifica procesul-verbal de audiere al martorului minor XXXXX, la data de 28 ianuarie 2016, comunicându-i asistentului social Lupașco Olga că este necesar de a semna procesul-verbal de audiere a martorului minor XXXXX i-a prezentat și a solicitat semnarea procesului-verbal de audiere al martorului minor XXXXX, prin ce, în mod eronat a confirmat participarea acesteia la audiere în calitate de reprezentat legal al martorului minor XXXXX, ca rezultat falsificând acest act procedural.

Așadar, analizând în ședința de judecată probele acumulate, instanța de apel stabilit ca fiind dovedită integral vina inculpatului Popovici Eugeniu, încadrând acțiunile acestuia în dispoziția art. 332 alin. (1) Cod penal cu indicii de calificare-*înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes personal.*

Instanța de apel a respins argumentele instanței de fond cu privire la întemeierea soluției de achitare a lui Popovici Eugeniu în baza art. 332 alin. (1) Cod penal pe faptul, că nu se poate reține drept fals în acte publice faptul includerii în procesul-verbal de audiere a martorului minor XXXXX a reprezentantului legal Lupașco Olga, care de facto n-a fost prezentă la această acțiune de urmărire penală, or procesul-verbal în cauză neîncadrându-se în noțiunea de document oficial, neavând calitatea de a produce consecințe juridice, atât timp cât actele procesuale întocmite de către ofițerul de urmărire penală sunt supuse controlului din partea procurorului și ulterior în instanța de judecată, drept exemplu procesul-verbal

întocmit cu încălcarea prevederilor legale a și fost declarat nul de către conducătorul ierarhic superior.

În sensul celor descrise supra, instanța de apel a menționat că obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 332 Cod penal constă în relațiile sociale cu privire la regimul juridic al actelor publice cărora prin lege li se atribuie însușirea de a exprima adevărul și încrederea publică. Obiectul material al infracțiunii este reprezentat de documentul oficial. La speță, cu referire la învinuirea adusă inculpatului Popovici Eugeniu pe art. 332 alin. (1) Cod penal, prin fals în accepțiunea cea mai largă se înțelege orice denaturare a adevărului, orice manoperă, orice procedeu folosit de o persoană pentru a induce în eroare o altă persoană.

Astfel, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpatului Popovici Eugeniu în comiterea infracțiunii prevăzute art. 332 alin. (1) Cod penal se confirmă prin declarațiile martorului Lupașco Olga, declarațiile părții vătămate XXXXX la fel și prin declarațiile inculpatului Popovici Eugeniu.

Subsecvent, instanța de apel a menționat că, concluzia instanței de fond că procesul-verbal nu poate fi încadrat în noțiunea de „document oficial”, neavând calitatea de a produce consecințe juridice, este una eronată. În acest sens, instanța de apel a menționat că, prin document se are în vedere entitatea care are caracteristică de a informa și a proba, totodată noțiunea „document oficial” în sensul art. 332 Cod penal se au în vedere și acele documente oficiale care nu acordă drepturi, nici nu eliberează de obligații.

Cu referire la invocarea lipsei unui motiv din partea inculpatului Popovici Eugeniu, instanța de apel a indicat că, după cum s-a descris supra latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal se caracterizează prin intenție directă, motivul infracțiunii în cauză având un caracter special, la speță exprimându-se în alt interes personal, care rezultă din necesitățile sau interesele personale ale acestuia, reflectându-se în dorința acestuia de a avea în serviciu anumite avantaje nepatrimoniale, exprimate prin aprobarea sa ca fiind un angajat tânăr și de perspectivă, manifestând prin ascunderea incapacității sale profesionale a unor indici buni în activitatea sa de ofițer de urmărire penală în exercitarea atribuțiilor de serviciu, întocmirea la timp și legal a acțiunilor de urmărire penală, având deci ca scop creșterea pe scară profesională, ascensiunea în grad sau funcție, premii bănești ș.a.

În concluzie, instanța de apel a indicat că toate acțiunile întreprinse de inculpatul Popovici Eugeniu, se încadrează în componenta infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită.

Necătând la aceasta, instanța de apel a constatat necesitatea de a înceta procesul penal în privința lui Popovici Eugeniu pe capătul de învinuire în baza art. 332 alin. (1) Cod penal din următoarele considerente.

Sanțiunea art. 332 alin. (1) Cod penal, prevede în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau închisoare de până la 2 ani, deci conform art. 16 alin. (2) Cod penal, face parte din categoria celor ușoare, iar în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă „...au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.”, termenul de prescripție expirând de facto la data de 27.01.2018.

Cu referire la soluția instanței de fond privind încetarea procesului penal în privința lui Popovici Eugeniu și Grejdieru Valentin în baza art. 328 alin. (1) Cod penal pe motiv că faptele acestora constituie contravenție prevăzută de art. 313 Cod contravențional cu liberarea de răspundere în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de art.30 Cod contravențional, instanța de apel a calificat-o drept una neîntemeiată, care contravine bazei probante existente pe cauză, cercetată în instanța de apel.

Astfel, în urma audierii inculpaților, părții vătămate, martorului pe caz, precum și în rezultatul cercetării suplimentare a probelor scrise, instanța de apel conchis că vina lor este complet dovedită.

Probele indicate supra formează un probator al vinovăției inculpaților și combat argumentele instanței de fond, acestea confirmând cu certitudine, că Popovici Eugeniu activând în calitate de ofițer de urmărire penală al Secției de urmărire penală XXXXX, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr.414 ef. din 19 iunie 2015, a șefului adjunct al IGP al MAI, Gheorghe Cavcaliuc, fiind persoană publică, având potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului calitatea de funcționar public cu statut special, intenționat, fiind abilitat prin lege cu atribuții de serviciu ca „efectuarea legală și la timp a urmăririi penale pe proprie răspundere”, atribuție prevăzută de art. 57 alin. (2) pct. 3) din Cod de procedură penală, „citarea și audierea persoanei în calitate de bănuț, parte vătămată, martor”, atribuție prevăzută de art. 57 alin. (2) pct. 5) din Cod de procedură penală, „audierea martorului minor cu participarea reprezentantului legal al martorului precum și, după caz, reprezentantului lui conform prevederilor art. 91 și 92” , atribuție prevăzută de art. 481 alin. (3) din Cod de procedură penală, la data de 26 ianuarie în perioada de timp de la orele 14.00 - până la orele 14.30, efectuând acțiuni de urmărire penală în cadrul cauzei penale nr.2016220036 avute în gestiunea sa, aflându-se în biroul său de serviciu, amplasat în incinta Inspectoratului de poliție XXXXX, fiindu-i prezentată pentru audiere în calitate de martor XXXXX, stabilind cu certitudine faptul, că martora nominalizată este minoră, având vârsta de

17 ani, depășind în mod vădit atribuțiile de serviciu acordate lui prin lege, a audiat-o pe minora XXXXX în calitate de martor, fără a-i asigura în timpul interogatoriului prezența unui reprezentat legal și a unui pedagog (psiholog), cauzând astfel daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale minorei XXXXX în special a dreptului la libertate și siguranță personală garantat de prevederile art. 25 din Constituția Republicii Moldova și art. 28 din Legea privind drepturile copilului.

Grejdieru Valentin deținând funcția de ofițer de investigații al Biroului crime grave al Serviciului poliției criminale al Secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de Poliție XXXXX, numit în această funcție prin Ordinul Șefului IGP MAI, Ion Bodrug, nr. 641 ef, din 17.10.2014, și fiind astfel, conform prevederile art. 123 alin.(2) din Codul penal, o persoană publică, având gradul special de locotenent major de poliție, fiind abilitat prin lege cu atribuții de serviciu ca „desfășurarea exclusivă a activității sale în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în Codul european de etică al poliției și în alte acte internaționale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, controlului ierarhic permanent, răspunderii personale și profesionalismului, transparenței, respectării secretului de stat și al altor informații oficiale cu accesibilitate limitată”, atribuție prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, „desfășurarea activității profesionale în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: a) să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; b) să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției”, atribuție prevăzută de art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, „efectuarea percheziției doar în baza ordonanței motivate a organului de urmărire penală și numai cu autorizația judecătorului de instrucție”, atribuție prevăzută de art. 125 alin. (3) din Cod de procedură penală, „întocmirea unui proces-verbal potrivit dispozițiilor art.260 și 261 la efectuarea percheziției sau ridicării de obiecte și documente”, atribuție prevăzută de art. 131 alin. (1) Cod de procedură penală, „citarea minorului în vârstă de până la 16 ani prin intermediul părinților sau al tutorelui, cu excepția cazului în care acest lucru nu este posibil”, atribuție prevăzută de art. 236 alin. (2¹) din Cod de procedură penală, la data de 26 ianuarie 2016, aproximativ la ora 09.30, prezentându-se la domiciliul

minorei XXXXX, situat în or. XXXXX, urmărind scopul depistării bunurilor sustrase care figurau în cauza penală nr. 2015220036, intenționat, depășind în mod vădit atribuțiile sale acordate prin lege, a intrat în locuința nominalizată, fără a avea acordul atât scris, cât și verbal a lui Vladov Lilia, mama minorei, care în acel timp se afla în domiciliu respectiv, unde neavând permisiunea proprietarului și neavând emisă o ordonanță a organului de urmărire penală în acest sens sau o încheiere a judecătorului de instrucție, fără a întocmi careva acte procesuale (proces verbal de percheziție), cerându-i asistență minorei XXXXX, a percheziționat interiorul apartamentului vizat, acțiune care, prejudiciind imaginea poliției ca organ de drept a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor publice precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale cet. Vladov Lilia, în special a dreptului la inviolabilitatea domiciliului garantat de prevederile art. 29 din Constituția Republicii Moldova.

Ulterior, după percheziționarea domiciliului cet. Vladov Lilia, Grejdieru Valentin, acționând cu aceeași intenție unică, depășind în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, fără a respecta procedura de citare legală a minorilor și fără a solicita ca acestea să fie însoțite de un părinte, le-a cerut minorelor XXXXX și Vladov XXXXX, de a-l însoți la Inspectoratul de Poliție XXXXX, în vederea audierii acestora pe marginea cauzei penale nr. 2015220036. După care, prin intermediul automobilului personal de model Volvo XC 90, cu numărul de înmatriculare XXXXX, în lipsa unui părinte, le-a escortat la sediul Inspectoratul de Poliție XXXXX în biroul său de serviciu, unde, lui XXXXX ilegal i-a fost ridicat buletinul de identitate și telefonul mobil, acțiuni care nu au fost documentate din punct de vedere procesual, prejudiciind astfel imaginea poliției ca organ de drept, care a cauzat daune considerabile drepturilor și intereselor publice precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale minorei XXXXX, în special a dreptului la libertate și siguranță personală garantat de prevederile art. 25 din Constituția Republicii și a dreptului la proprietate garantat de prevederile art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, Colegiul consideră că vina lui Popovici Eugeniu în comiterea infracțiunii date se confirmă prin aceleași probe cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel, care au fost descrise supra, și anume declarațiile părții vătămate XXXXX, care a indicat că a fost audiată de Popovici Eugeniu în lipsa unui reprezentant legal precum și în lipsa pedagogului sau psihologului și prin declarațiile asistentului Lupașco Olga, care a indicat că nu a asistat la audierea minorei.

La fel, vina se mai confirmă prin declarațiile martorului Vladov Lilia, care a indicat că, fiicele sale nu i-au explicat unde pleacă împreună cu polițiștii și nu cunoștea unde plecau. Mai târziu, acasă s-a întors XXXXX care i-a explicat că a depus

declarații la Inspectoratul de poliție privitor la un furt, iar Violeta a venit abia a doua zi dimineața, precum și prin procesul-verbal de audiere de către Popovici Eugeniu în calitate de martor a lui XXXXX, proces-verbal în care sunt incluse datele de anchetă a acesteia, astfel acesta cunoscând despre vârsta acesteia.

Ce ține de Grejdieru Valentin, instanța de apel a menționat ca fiind dovedită vina acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal prin probele cauzei penale și anume declarațiile părții vătămate minore XXXXX, care a declarat, că în una din zilele lunii ianuarie 2016, aflându-se la domiciliu, împreună cu sora mai mică XXXXX, cineva a bătut la ușa de intrare. La ușa apartamentului era Grejdieru Valentin, discuta cu un vecin. Grejdieru Valentin a intrat în apartament, fiind urmat și de Ciumertov Dumitru, Grejdieru Valentin i-a spus să se îmbrace pentru a merge la Inspectoratul de poliție. A mers în camera sa pentru a se îmbrăca, însă din urmă a venit și Grejdieru Valentin, ea fiind dezbrăcată până la brâu. Fiind rugat să iasă, Grejdieru Valentin i-a spus că nu se va uita, timp în care căuta prin cosmetica mamei și a surorii. În acest timp mama sa era în baie. A specificat că atunci când au venit acasă colaboratorii de poliție, aceștia nu au prezentat niciun act, fiind îmbrăcați pe civil. A mai indicat, că atunci când a deschis ușa, Grejdieru Valentin a intrat singur fără permisiunea ei, dar binevol a acceptat de a merge la Inspectoratul de poliție. În ședința instanței de apel a indicat că Grejdieru Valentin cunoștea ce vârstă are, ei făcând cunoștință anterior într-un club din oraș, unde el a întrebat-o ce vârstă are.

La fel, vina acestuia se confirmă și prin declarațiile reprezentantului victimei Vladov Lilia date în instanța de judecată la data de 12.01.2017, care a declarat, că aproximativ în luna ianuarie 2016, se afla la domiciliu, în baie, unde spăla hainele. Nu a auzit când au intrat Grejdieru Valentin și Ciumertov Dumitru, dar când a ieșit din baie, cei doi se aflau în coridor. Grejdieru Valentin și fiica sa XXXXX discutau și la întrebarea ce fac, XXXXX i-a răspuns că caută un parfum, continuând să deschidă sertarele dulapurilor din sală și bucătărie, iar Grejdieru Valentin se uita. XXXXX i-a mai explicat că undeva s-a furat un parfum și polițiștii îl caută. Grejdieru Valentin și Ciumertov Dumitru nu i-au cerut permisiunea de a intra în casă și nici nu i-au spus să-i însoțească la IP XXXXX. Nu are careva pretenții la inculpați (f.d.89-90).

Si din declarațiile martorului minor XXXXX date în instanța de judecată, urmează, că în luna ianuarie 2016, se afla la vecina sa Mircea Mihaela. A venit Grejdieru Valentin cu încă un polițist, care căutau un parfum furat de la prietena sa Urechianu Oxana. Când s-a întors acasă, în apartament se afla mama, sora XXXXX și polițiștii Grejdieru Valentin și Ciumertov Dumitru. Le-a ajutat polițiștilor să caute parfumul, dar nu l-au găsit. Grejdieru Valentin nu s-a apropiat de dulapuri, ea căuta parfumul, dar Grejdieru Valentin o însoțea (f.d.91-93).

Astfel, se constată cu certitudine că, Grejdieru Valentin în lipsa unui document (ordonanță a organului de urmărire penală sau o încheiere a judecătorului de instrucție) precum și în lipsa permisiunii persoanei majore să intre în domiciliu, a percheziționat imobilul ce aparține Liliesi Vladov, fără a întocmi careva acte procesuale.

În acest sens, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată concluzia instanței de fond precum că, victimelor nu le-a fost cauzat careva prejudiciu efectiv și lipsesc urmările prejudiciabile, or, anume prin faptul percheziționării domiciliului în lipsa unui act și fără acordul proprietarului, precum și escortării părții vătămate despre care cunoștea cu certitudine că este minoră în lipsa reprezentantului legal, precum și ridicarea telefonului mobil, au fost aduse prejudicii drepturilor ocrotite de lege ale părților vătămate.

Mai mult, cât privește „lezarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice” din alin. (1) al art. 328 Cod penal, în speța dată, instanța de apel a conchis că gradul de lezare a drepturilor garantate de Constituția Republicii Moldova și alte Legi, este unul major, cu un impact pe moment și viitor și cu consecințe palpabile, or, infracțiunea a fost comisă printr-un mod bazat pe discriminare socială, vârstă față de partea vătămată XXXXX, care pe lângă faptul, că era minoră de 17 ani, deci o vârstă fragedă, a fost crescută într-o familie unde ambii părinți sunt cu dizabilități de vorbire și auz (surdomuți), cu grad de invaliditate pe viață, mama acesteia Vladov Lilia, fiind persoană cu dizabilități de vorbire și auz, invalidă de gr. 1 pe viață (surdomută).

La caz, instanța de apel a evidențiat și faptul că atingerea gradului de intensitate și gravitate în acest caz, este pe deplin constatată, dat fiind faptul, că în cazul cercetat în speță, s-a demonstrat nu doar atingerea valorilor sociale ocrotite, dar și urmările survenite ca rezultat a acțiunilor ilegale ale organelor statului, manifestate prin percheziția ilegală a unui domiciliu, și anume a domiciliului părții vătămate minore XXXXX (în căutarea obiectelor sustrase în cadrul unei cauzei penale de furt) încălcându-se flagrant art. 8 CEDO „Dreptul la respectarea vieții private și de familie” dar și art. 14 CEDO „Interzicerea discriminării”.

Astfel, Codul de procedură penală impune respectarea unor obligații și anumite etape (proceduri) de către organele statului la efectuarea acțiunilor de urmărire penală în special - percheziției, citarea părților într-un dosar penal, audierea acestora, persoanele care urmează obligatoriu să asiste la audieri, acumularea probelor, aprecierea probelor ș.a. obligații care au fost încălcate, atât de către inculpatul Grejdieru Valentin, cât și de către Popovici Eugeniu, iar o sentință de genul celei emise la 30.11.2017, bazată pe date și constatări apreciate doar în favoarea inculpaților, nu face nimic altceva decât să favorizeze comiterea unor astfel de

infracțiuni pe viitor, și mai grav fiind, că persoanele care se fac vinovate de astfel de infracțiuni rămân în funcții ca colaboratori de poliție, fără a fi pedepsiți pentru ceea ce au comis.

Ce ține de elementul obligatoriu pentru calificarea acțiunilor în baza art. 328 Cod penal, și anume, daunele în proporții considerabile, instanța de apel a conchis că instanța de judecată eronat a constatat că din materialele cauzei penale nu s-a dovedit că victimelor le-ar fi fost cauzat careva prejudiciu efectiv, astfel lipsind urmărirea prejudecabile, acesta fiind un argument vag, or, s-a indicat, că din depozițiile părții vătămate și a victimei, prin faptul, că ilegal le-a fost percheziționat domiciliu, minorele XXXXX și XXXXX au fost escortate la IP XXXXX, audiate în calitate de martori cu încălcarea normelor procesului penal.

Totodată, concluzia precum că, acțiunile inculpaților Popovici Eugeniu și Grejdieru Valentin cad sub incidența art. 313 Cod contravențional, instanța de apel a calificată drept una eronată, or, instanța apreciind faptele incriminate ambilor inculpați printr-o motivare unică, fiind apreciate în comun, pe când, celor doi inculpați le-a fost incriminate acțiuni diferite, încadrate în art. 328 alin. (1) Cod penal (Grejdieru Valentin efectuarea percheziției ilegale, escortarea ilegală, ridicarea ilegală a obiectelor, iar Popovici Eugeniu-audierea martorului minor fără asigurarea participării unui reprezentant și a unui psihic-pedagog).

De asemenea, instanța de apel a casat sentința și în partea achitării inculpatului Grejdieru Valentin de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a) Cod penal, totodată reținând în acțiunile acestuia comiterea infracțiunii prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. a) cu indicii de calificare cauzarea intenționată a suferinței psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană publică, săvârșite cu bună știință asupra unui minor în următoarele circumstanțe.

Grejdieru Valentin, deținând funcția de ofițer de investigații al Biroului crime grave al Serviciului poliției criminale al Secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de Poliție XXXXX, numit în această funcție prin Ordinul Șefului IGP MAI, Ion Bodrug, nr. 641 ef, din 17.10.2014, și fiind astfel, conform prevederile art. 123 alin. (1) din Codul penal, o persoană publică, având prin stipularea legii anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice în care activează, contrar prevederilor art. 3 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997; articolul 24 alin.(2) al Constituției Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; încălcând grav prevederile Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 „cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului” și anume: art. 4 alin. (2) care stipulează, că poliția nu aplică, nu

încurajează și nu tolerează tortura, tratamentul inuman sau degradant; pct.15 lit. f), g) m) și n) precum și pct.16 lit. a) și b) din Codul de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.481 din 10 mai 2006, prin care colaboratorul de poliție este obligat să vegheze întotdeauna la spiritul drepturilor fundamentale ale fiecăruia; să acționeze cu integritate și respect față de populație, ținând cont în mod special de situația indivizilor care fac parte din grupuri vulnerabile; să respecte principiul prezumției nevinovăției, asigurând persoanei dreptul de a fi informat în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege, despre bănuielile formulate împotriva sa și despre dreptul său la apărare; să nu aplice, să nu încurajeze sau să nu tolereze acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, a întreprins acțiuni care reprezintă tratament inuman și degradant în privința unei persoane minore, provocându-i suferințe psihice în următoarele circumstanțe:

Tot, Grejdieru Valentin, a mai fost învinuit de către procuror în aceea că, la data de 26 ianuarie 2016, aflându-se în incinta biroului de serviciu în sediul Inspectoratului de Poliție XXXXX, știind cu bună știință că XXXXX este o persoană minoră, urmărind scopul obținerii unor informații și mărturisiri de la aceasta privind comiterea unui furt de către prietenul ei Neaga Victor, investigat în cadrul cauzei penale nr.2015220036, a amenințat-o cu privarea ei de libertate pe un termen de 72 de ore, iar ulterior pe un termen de 30 de zile, în cazul în care numita nu va depune mărturii asupra acțiunilor lui Neagu Victor, acțiuni intenționate manifestate prin presiuni psihice care, reieșind din caracterul și intensitatea lor, de particularitățile individuale, în special vârsta și sexul persoanei asupra căreia au fost îndreptate, i-au provocat minorei XXXXX suferințe psihice, exprimate conform actului de expertiză psihiatrico-legală nr. 231a-2016, din 10 mai 2016, prin intimidare și frustrare, frică de siguranța ei în viitorul apropiat.

Astfel, analizând acțiunile inculpatului, sub aspectul de influență psihică în contextul infracțiunii de tortură imputată prin actul de învinuire, specificate la art. 166¹ alin. (4) lit. a) Cod penal, instanța de apel a conchis că nu sunt consemnate modalitățile faptice ale acestei componente de infracțiune, prin prisma jurisprudenței CtEDO: 1) simularea unui exercițiu (cauza Danemarca, Norvegia, Suedia și Olanda vs Grecia); 2) amenințarea cu flacără de la o lampă și cu o seringă (cauza Selmouni vs Franța); 3) amenințarea privind amenințarea rudelor victimei (cauza Akkoc vs Turcia).

În atare situație, evaluând infracțiunea săvârșită de inculpat sub aspectul laturii obiective, instanța de apel a constatat că ele nu cuprind modalități faptice caracteristice torturii, ci cuprind modalități faptice caracteristice tratamentului inuman, fapt ce determină concluzia certă privind prezența în acțiunile inculpatului

a componenteii de infracțiune prevăzută la art. 166¹ alin.(2) lit. a) Cod penal. Or, în cauză s-a stabilit că suferințele cauzate de inculpat părții vătămate nu sunt suficient de grave sau puternice, pentru a fi catalogate ca expresie a torturii, însă, fiind provocate în împrejurările reținute, ele reprezintă o manifestare a tratamentului inuman.

În acest sens, instanța de apel a menționat că conform declarațiilor părții vătămate XXXXX depuse în instanța de fond și ulterior în cea de apel, se constată că la ea acasă au venit colaboratorii poliției Ciumentov Dumitru și Grejdieru Valentin, ultimul propunându-i să meargă la poliție, însă nu a fost amenințată.

Ulterior, aflându-se în incinta IP XXXXX în birou la et.3, Grejdieru Valentin a cerut de la ea buletinul, apoi i l-a transmis înapoi și i-a verificat telefonul, totodată o amenința spunându-i să spună tot ce cunoaște despre furtul comis, iar dacă nu va spune va fi închisă pe 24 ore, iar apoi pe 30 zile. Auzind aceasta, ea s-a speriat. Ulterior, Valentin a plecat și a încuiat-o în birou.

De asemenea, instanța de apel ținând cont de raportului de expertiză psihiatrico-legală nr.231a-2016 din 10 mai 2016, a subliniat că, la momentul pretinsei intimidări (26 ianuarie 2016), expertizata careva tulburări psihice n-a manifestat, este capabilă de a percepe just împrejurările, ce au importanță pentru procesul penal și de a face declarații despre ele. Careva consecințe ale traumei psihologice în rezultatul acțiunilor din partea agresorilor descrise de ea, la moment nu se relevă, doar momente de intimidare. Constatările psihologice consemnate în privința minorei XXXXX sunt în concordanță cu pretinsa intimidare la care pretinde numita că a fost supusă. Tabloul clinic este în corelație cu alegațiile minorei despre intimidare. Partea nu are predispoziție de a exagera evenimentele produse sau să le inventeze.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a conchis că sunt pripite și eronate concluziile instanței precum că, nu poate califica suferința psihică produsă lui XXXXX ca fiind suficient de puternică, pentru calificarea acțiunilor lui Grejdieru Valentin ca tortură, tratament degradant sau inuman, or, după cum s-a menționat supra deși nu ating gradul torturii, totuși, fiind îndreptate împotriva unui minor a cărui percepție a acțiunilor poliției sunt diferite decât a unei persoane mature, faptele acestuia sunt caracteristice tratamentului inuman.

Cu referire la pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpaților Popovici Eugeniu și Grejdieru Valentin pentru faptele incriminate și reținute ca fiind dovedite în sarcina acestora, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul Popovici Eugeniu a comis prin vinovăție intenționată crima clasificată de legislator ca mai puțin gravă (art. 328 alin. (1) Cod penal), ține cont de personalitatea inculpatului, care nu are antecedente penale, nefiind anterior judecat, se caracterizează satisfăcător, la fel ține cont de influența pedepsei asupra corectării celui vinovat.

Careva circumstanțe atenuante nu au fost constatate, iar în calitate de circumstanță agravantă reținându-se săvârșirea infracțiunii cu bună știință asupra unui minor.

Totodată, cu referire la inculpatul Grejdieru Valentin, instanța de apel a ținut cont de faptul că a comis prin vinovăție intenționată crime clasificate de legislator ca mai puțin gravă (art. 328 alin. (1) Cod penal) și gravă (art. 166¹ alin. (2) lit. a) Cod penal), ține cont de personalitatea inculpatului, care nu are antecedente penale, nefiind anterior judecat, se caracterizează pozitiv la locul de muncă, la fel ține cont de influența pedepsei asupra corectării celui vinovat.

Careva circumstanțe atenuante nu au fost constatate, iar în calitate de circumstanță agravantă la comiterea infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(1) Cod penal, reținându-se săvârșirea infracțiunii cu bună știință asupra unui minor.

Ca urmare, la stabilirea pedepsei penale inculpaților Popovici Eugeniu și Grejdieru Valentin, instanța de apel a conchis că nu este necesar a aplica inculpaților pedeapsă cu închisoare, or, scopul pedepsei penale fiind posibil de atins și fără aplicarea pedepsei privative de libertate, totodată cu aplicarea pedepsei complementare privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Popovici Eugeniu în numele inculpaților, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 5), 7) Cod de procedură penală, solicită repunerea în termen a recursului declarat, casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În motivarea celor solicitate, apărătorul menționează că, la caz au fost încălcate prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, or, inculpatul Popovici Eugeniu fiind condamnat după o sentință de achitare de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, nu a fost audiat din nou martorul Lupașco Olga. Tot în partea acestei acuzări, instanța de apel nu clarifică care a fost scopul inculpatului de a comite infracțiunea imputată, or, concluzia instanței precum că inculpatul avea un scop de creștere personală, ascensiunea în grad sau funcții, premii bănești, nu are la bază probe.

Cu referire la recunoașterea inculpatului Popovici Eugeniu culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, recurentul susține că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei indică eronat norme juridice care nu au legătură directă cu cauza respectivă.

De asemenea, referitor la recunoașterea inculpatului Popovici Eugeniu culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, apărătorul indică că instanța de apel eronat nu a citat și nici audiat partea vătămată Vladov Lilia. Mai mult, avocatul menționează că probele administrate pe acest capăt de învinuire sunt contradictorii, or, declarațiile martorului XXXXX confirmă faptul că aceasta

singură a căutat prin dulapuri, inculpatul fiind invitat în apartament de către Vladov Lilia și Violeta și despre vârsta fragedă a părții vătămate a aflat în cadrul inspectoratului de poliție.

Totodată, avocatul susține că raportul de expertiză psihiatrico-legală este unul incert și evaziv, astfel acesta nu demonstrează dacă a avut sau nu loc tratamentul inuman a părții vătămate.

În rest, avocatul Popescu Petru susține dezacordul cu aprecierea probelor dată de către instanța de apel, menționând că aceasta le-a apreciat unilateral în defavoarea inculpaților.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar și ținând cont de opinia expusă în referință de către procuror, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Colegiul penal constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel și anume, Colegiul penal lărgit conchide că, decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Astfel, deși prin sentință, prima instanță conform rechizitoriului a încetat procesul penal în privința inculpaților învinuiți de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (2) și 328 alin. (1) Cod penal, pe motiv că faptele comise constituie contravenții prevăzute de art. 313 Cod Contravențional, de asemenea inculpatul Grejdieru Valentin a fost achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ Cod penal, deoarece faptele acestora nu întrunește elementele infracțiunii imputate, instanța de apel a admis apelul procurorului și a casat sentința.

În acest context, Colegiul penal lărgit remarcă că, instanța de apel în partea recunoașterii inculpatului Popovici Eugeniu vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 Cod penal „Falsul în acte publice”, a ieșit din limitele învinuirii, or, instanța în partea descriptivă a deciziei a indicat că „(...) la *speță exprimându-se în alt interes personal, care rezultă din necesitățile sau interesele personale ale acestuia, reflectându-se în dorința acestuia de a avea în serviciu anumite avantaje nepatrimoniale, exprimate prin aprobarea sa ca fiind un angajat tânăr și de perspectivă, manifestând prin ascunderea incapacității sale profesionale a unor indici buni în activitatea sa de ofițer de urmărire penală în exercitarea atribuțiilor de serviciu, întocmirea la timp și legal a acțiunilor de urmărire penală, având deci ca scop creșterea pe scară profesională, ascensiunea în grad sau funcție, premii bănești ș.a.*”, informație ce lipsește cu desăvârșire în rechizitoriu și fapta constatată (vezi pct. 4.1. din prezenta decizie).

Subsecvent, Colegiul penal lărgit subliniază că, acuzarea în actul de învinuire nu a indicat și nici probat care a fost interesul urmărit ca rezultat al falsificării procesului-verbal de audiere a martorului XXXXX, astfel instanța de apel prin decizia pronunțată nu a ținut cont de prevederile art. 325 Cod de procedură penală, prin care judecarea cauzei se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

De asemenea, Colegiul penal lărgit susține că, instanța de apel eronat încetează procesul penal privind învinuirea lui Popovici Eugeniu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, or, instanța în acest caz urma să liberează inculpatul de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal lărgit reamintește că, potrivit dispoziției art. 60. „Prescripția tragerii la răspundere penală”, persoana va fi liberată de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele prevăzute de legea penală indicate la alin. (1) al articolului sus menționat.

Conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, și anume, ținând cont de faptul că art. 285 Cod de procedură penală prevede că, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct.4)–9) din prezentul cod, intervenirea termenul de prescripție fiind prevăzut la pct. 4) al art. 275 Cod de procedură penală.

O altă eroare admisă de către instanța de apel și constatată de către Colegiul penal lărgit este că, instanța nu a ținut cont de limitele învinuirii nici în partea condamnării inculpaților învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, or, în partea descriptivă a deciziei se menționează că „(...) *infracțiunea a fost comisă printr-un mod bazat pe discriminare socială, vârstă față de partea vătămată XXXXX, care pe lângă faptul, că era minoră de 17 ani, deci o vârstă fragedă, a fost crescută într-o familie unde ambii părinți sunt cu dizabilități de vorbire și auz (surdomuți), cu grad de invaliditate pe viață, mama acesteia Vladov Lilia, fiind persoană cu dizabilități de vorbire și auz, invalidă de gr. 1 pe viață (surdomută)*”, însă în actul de învinuire nu se indică despre acest fapt (vezi pct. 4.1. din prezenta decizie).

Mai mult, instanța de apel în această parte motivează decizia neclar, indicând dispozițiile deciziei Curții Constituționale într-un mod superficial și fără a face corelație cu situația din speța dată.

Totodată, Colegiul penal lărgit conchide că, decizia recurată conține deficiențe și în partea motivării vinovăției inculpatului Grejdieru Valentin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a) Cod penal, or, instanța de apel nu a ținut cont de jurisprudența națională dar și de soluțiile pronunțate de către Curtea de la Strasbourg în situații similare. Or, cu privire la tratamentul inuman sau degradant, în doctrina națională se menționează că, „*pentru a cădea sub incidența alin.(1) al art. 166¹ Cod penal, tratamentul aplicat victimei trebuie să depășească un anumit „prag de gravitate”*”.

Altfel spus, în sensul prevederilor art. 166¹ alin. (1) Cod penal, tratamentul inuman ori degradant constituie nu o simplă „brutalitate” (*produsă, de exemplu, atunci când persoana se opune arestării sale*), ci este suficient de gravă, în conformitate cu soluția pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Irlanda vs Regatul Unit, prin „*tratament inuman*” se înțelege acele acte prin care se provoacă victimei leziuni sau vii suferințe fizice și morale, susceptibile de a-i produce puternice tulburări psihice.

În acest sens, Colegiul penal lărgit remarcă că instanța de apel urma să indice în partea descriptivă a deciziei să motiveze soluția pronunțată în corelație cu raportul

de evaluare psihologică a minorei XXXXX, conform cărei starea psihoemoțională a minorei este stabilă fără probleme afective.

Or, în procesul calificării celor săvârșite în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal, urmează a se aprecia, în raport cu toate împrejurările reținute, că durerea sau suferința provocată victimei nu a fost sau nu puternică.

Așadar, Colegiu penal lărgit ajunge la concluzia că instanța de apel a pronunțat și în această parte o decizie contradictorie și insuficient motivată, contrară prevederilor art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului, or, jurisprudența CtEDO indică faptul că, „(...) rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.”(cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011).

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

De asemenea, Colegiul penal lărgit subliniază că, nu poate menține sentința din motiv că, lecturând conținutul acesteia se atestă că, instanța constată faptele imputate de mai multe ori neargumentat, iar la recalificarea acțiunilor inculpaților de la art. 328 alin. (1) Cod penal la art. 313 Cod contravențional, doar transcrie fapta din rechizitoriu.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, totodată să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate, ținând cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Rezumând cele menționate, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul penal lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursul ordinar declarat de către avocatul Popescu Petru în numele inculpaților, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 februarie 2020, în cauza penală, în privința lui *Grejdieru Valentin Gheorghe și Popovici Eugeniu Sergiu*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac. Pronunțată integral la **17 decembrie 2020**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Nicolae Craiu